

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

विद्यार्थी विकास मंडळ

परिपत्रक क्र. २६१/२०१७

संलग्नित महाविद्यालये व परिसंस्थांमधील विद्यार्थी परिषदेतील विद्यार्थी सदस्यांचे नामांकन, विद्यार्थी परिषदेचे घटित व विद्यार्थी परिषद सचिव निवड : शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयांचे प्राचार्य आणि मान्यताप्राप्त संस्थांचे संचालक यांना या परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्याकरिता २८ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी प्रख्यापित केलेल्या सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ अन्वये शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ साठी विद्यार्थी परिषद स्थापन होणे आवश्यक केले आहे.

कलम ९९क (१) अन्वये विद्यार्थ्यांच्या कल्याणाकरिता आणि अधिक पोषक सामुदायिक जीवनासाठी वेगवेगळ्या विद्यार्थी संघटनांच्या पाठ्येतर कार्यक्रमांचे प्रचालन करण्याकरिता व त्याबाबतीत समन्वय साधण्याकरिता, पोटकलम ४ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे, एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल, विद्यापीठाच्या सर्व विभागांसाठी एक विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद असेल आणि विद्यापीठाच्या प्रत्येक संचालित महाविद्यालयासाठी किंवा परिसंस्थेसाठी किंवा प्रत्येक संलग्न महाविद्यालयासाठी एक विद्यार्थी परिषद असेल आणि या परिषदा राजकीय चळवळीमध्ये भाग घेणार नाहीत, असे निर्देशित केले आहे.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ अंतर्गत सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ मधील नवीन कलम ९९क मध्ये नमूद केलेल्या तरतूदीनुसार सर्वप्रथम संलग्नित महाविद्यालये, परिसंस्थांमध्ये विद्यार्थी परिषद घटित होणे अनिवार्य आहे.

कलम ९९क (२)(ख) नुसार प्रत्येक परिसंस्था व संलग्न महाविद्यालयामध्ये घटित करावयाच्या विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल.

- (एक) प्राचार्य—सभापती;
- (दोन) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला एक अधिव्याख्याता;
- (तीन) राष्ट्रीय छात्र सेनेचा प्रभारी अध्यापक;
- (चार) राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कार्यक्रम अधिकारी;
- (पाच) मागील वर्षी घेण्यात आलेल्या परीक्षेत ज्याने विद्याविषयक गुणवत्ता दर्शविली आहे आणि महाविद्यालयात जो पूर्ण वेळ अभ्यासक्रम पार पाडत आहे असा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक वर्गातील एक विद्यार्थी;
- (सहा) संचालक, क्रीडा व शारीरिक शिक्षण, कोणताही असल्यास;
- (सात) ज्याने लक्षणीय यश मिळविले आहे असा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला पुढील क्षेत्रातील प्रत्येकी एक विद्यार्थी :
  - (१) क्रीडा
  - (२) राष्ट्रीय सेवा योजना आणि प्रौढ शिक्षण
  - (३) राष्ट्रीय छात्र सेना
  - (४) सांस्कृतिक कार्ये

(आठ) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थीनी :

परंतु प्रवर्ग (सात) व (आठ) मधील दोन विद्यार्थी अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमाती किंवा विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती किंवा इतर मागासवर्ग यांमधील असतील. (त्याचबरोबर प्रवर्ग (दोन) मध्ये प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला एक अधिव्याख्याता हा शक्यतो विद्यार्थी विकास अधिकारी असावा.)

प्रत्येक परिसंस्था व संलग्न महाविद्यालयामध्ये घटित केल्या जाणाऱ्या विद्यार्थी परिषदेत उपरोल्लेखित प्रवर्गानुसार नामनिर्देशित केलेले विद्यार्थी सदस्य आपल्यामधूनच संबंधित परिषदेचा सचिव **गुरूवार, दिनांक ०४ जानेवारी, २०१८ रोजी** निवडतील.

त्यानंतर विद्यार्थी सदस्यांमधून निवडलेल्या उपरोल्लेखित विद्यार्थी परिषद सचिवाचे नामनिर्देशन सोबत जोडलेल्या मार्गदर्शक तक्त्याच्या आधारे विद्यार्थी विकास मंडळाच्या संकेतस्थळावर तयार केलेल्या (www.unipune.ac.in – Students' Development – BSD Online – College/University Departement Login – For College Users – Login – Main Menu – Students Development – Menu – Student Council) ह्या लिंकवरील विहित नमुन्यात **सोमवार, दिनांक ०८ जानेवारी, २०१८ पर्यंत ऑनलाईन पद्धतीने भरणे अनिवार्य** राहिल.

कलम १९क (५) अन्वये कोणताही विद्यार्थी त्याची पूर्ण वेळ विद्यार्थी म्हणून नावनोंदणी झाली असेल तरच कोणत्याही विद्यार्थी परिषदेचा सदस्य असण्यास किंवा सदस्य म्हणून चालू राहण्यास पात्र असेल.

या परिपत्रकासोबत महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्याकरिता २८ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी प्रख्यापित केलेला सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ जोडला आहे. यातील आशय आणि नियमबद्धता सर्व विद्यार्थ्यांच्या व शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या निदर्शनास आणून देऊन विद्यार्थी परिषदेतील नामांकने व निवड प्रक्रिया सर्व संलग्नित महाविद्यालयाचे प्राचार्य आणि मान्यताप्राप्त संस्थांचे संचालक यांनी आपापल्या स्तरावर सौहार्दपूर्ण स्वरूपात व संवेदशनीलतेने व कालबद्ध स्वरूपात पार पाडावी.

सोमवार, दिनांक ०८ जानेवारी, २०१८ नंतर विद्यार्थी विकास मंडळाच्या संकेतस्थळावरील संबंधित लिंक तात्काळ अनुपलब्ध होईल, याची कृपया नोंद घ्यावी.

विद्यार्थी विकास मंडळ

गणेशखिंड, पुणे – ७

संदर्भ क्र. : २०१७-१८/५५३

दिनांक : २३ डिसेंबर, २०१७

संचालक (अतिरिक्त कार्यभार),
विद्यार्थी विकास मंडळ

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ३, अंक ५६]

मंगळवार, नोव्हेंबर २८, २०१७/अग्रहायण ७, शके १९३९

[पृष्ठे ५, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक १०४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २८.—महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.	पृष्ठे १-५
---	---------------

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २८ नोव्हेंबर २०१७.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XXVIII OF 2017.

AN ORDINANCE

TO AMEND THE MAHARASHTRA PUBLIC UNIVERSITIES ACT, 2016.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २८.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

२०१७ चा
महा. ६. आणि ज्याअर्थी, यांत यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे, अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

(१)

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करित आहेत :—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ असे म्हणावे.
(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम ३० ची सुधारणा. २. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य अधिनियम” २०१७ चा असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ३० मध्ये, पोट-कलम (४) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

“परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लगतनंतर व्यवस्थापन परिषदेच्या प्रारंभीच्या मुदतीसाठी, खंड (च), (छ), (ज) व (झ) खालील प्रवर्गांमधील उमेदवाराच्या निवडणुकीकरिता उक्त खंडांन्वये राखीव प्रवर्गांचे आळीपाळीने देण्यात येणारे आरक्षण हे, कुलगुरूकडून चिठ्ठ्या टाकून काढलेल्या सोडतीद्वारे ठरविण्यात येईल, आणि अशा चिठ्ठ्यांची सोडत काढताना, प्रत्येक राखीव प्रवर्गातील व्यक्तीला व्यवस्थापन परिषदेवर प्रतिनिधित्व मिळेल, याची सुनिश्चिती करण्यात येईल.”.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम ६२ ची सुधारणा. ३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६२ मध्ये, पोट-कलम (२) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—
“परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लगतनंतर विद्यापीठ प्राधिकरणांच्या प्रारंभिक मुदतीसाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया अशा प्रारंभाच्या दिनांकानंतर लगेच पुढच्या २८ फेब्रुवारीच्या आत पूर्ण करण्यात येईल.”.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ यामध्ये नवीन कलम ९९क समाविष्ट करणे. ४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ९९ नंतर, पुढील कलम जादा दाखल करण्यात येईल :—

विद्यार्थी परिषद घटित करण्यासाठी तात्पुरती तरतूद. “९९क. कलम ९९ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी, विद्यार्थी परिषद घटित करण्याच्या संबंधात, पुढील तरतूद लागू होईल :—

(१) विद्यार्थ्यांच्या कल्याणाकरिता आणि अधिक चांगल्या प्रकारच्या सामुदायिक जीवनासाठी वेगवेगळ्या विद्यार्थी संघटनांच्या पाठ्येतर कार्यक्रमांचे प्रचालन करण्याकरिता व त्याबाबतीत समन्वय साधण्याकरिता, पोट-कलम (४) मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे, एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल, विद्यापीठाच्या विभागांसाठी, एक विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद असेल आणि विद्यापीठाच्या प्रत्येक संचालित महाविद्यालयासाठी किंवा परिसंस्थेसाठी किंवा प्रत्येक संलग्न महाविद्यालयासाठी, एक विद्यार्थी परिषद असेल. या परिषदा राजकीय चळवळींमध्ये भाग घेणार नाहीत.

(२) (क) विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :—

- (एक) कुलगुरू—अध्यक्ष ;
- (दोन) विद्यार्थी विकास संचालक—सभापती ;
- (तीन) संचालक, क्रीडा व शारीरिक ;
- (चार) संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना ;

(पाच) मागील पदवी परीक्षेत ज्याने विद्याविषयक गुणवत्ता दर्शविली आहे आणि जो एखाद्या विद्यापीठात, परिसंस्थेत किंवा विभागात किंवा संचालित महाविद्यालयात पूर्ण वेळ अभ्यासक्रम पार पाडीत आहे असा, कुलगुरूने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक विद्यापीठ विभागातील एक विद्यार्थी ;

(सहा) प्र-कुलगुरूने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थिनी आणि जर प्र-कुलगुरू नसेल तर, कुलगुरू दोन विद्यार्थिनींना नामनिर्देशित करील.

(ख) प्रत्येक परिसंस्थेच्या, संचालित महाविद्यालयाच्या किंवा संलग्न महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :—

(एक) प्राचार्य—सभापती ;

(दोन) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला एक अधिव्याख्याता ;

(तीन) राष्ट्रीय छात्र सेनेचा प्रभारी अध्यापक ;

(चार) राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कार्यक्रम अधिकारी ;

(पाच) मागील वर्षी घेण्यात आलेल्या परीक्षेत ज्याने विद्याविषयक गुणवत्ता दर्शविली आहे आणि महाविद्यालयात जो पूर्ण वेळ अभ्यासक्रम पार पाडीत आहे असा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक वर्गातील एक विद्यार्थी ;

(सहा) संचालक, क्रीडा व शारीरिक शिक्षण, कोणताही असल्यास ;

(सात) ज्याने लक्षणीय यश मिळविले आहे असा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला पुढील क्षेत्रातील प्रत्येकी एक विद्यार्थी :—

(१) क्रीडा ;

(२) राष्ट्रीय सेवा योजना आणि प्रौढ शिक्षण ;

(३) राष्ट्रीय छात्र सेना ;

(४) सांस्कृतिक कार्ये ;

(आठ) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थिनी :

परंतु, प्रवर्ग (सात) व (आठ) मधील दोन विद्यार्थी, अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमाती किंवा विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती किंवा इतर मागासवर्ग यांमधील असतील.

(३) या दोन्ही परिषदांचे विद्यार्थी सदस्य आपल्यामधूनच संबंधित परिषदेचा सचिव निवडतील.

(४) (क) या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लगतपूर्वी अंमलात असलेल्या परिनियमांद्वारे विहित करण्यात आल्याप्रमाणे पोट-कलम (३) खालील संबंधित परिषदांच्या सचिवांमधून निवड करून त्याद्वारे नामनिर्देशित करण्यात आलेल्या पंधराहून अधिक नसतील अशा व्यक्तींचा समावेश असलेली एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल :

परंतु, यापैकी प्रत्येकी किमान एक जागा पुढील वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी राखून ठेवण्यात येईल :—

(एक) अनुसूचित जाती ;

(दोन) अनुसूचित जमाती ;

(तीन) विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती ;

(चार) इतर मागासवर्ग ; आणि

(पाच) एक जागा विद्यार्थीनींसाठी,

उरलेल्या जागांचे जिल्हानिहाय वाटप करण्यात येईल :

परंतु आणखी असे की, निवड करून त्याद्वारे नामनिर्देशित करण्याकरिता, शैक्षणिक कामगिरी, राष्ट्रीय छात्रसेना, राष्ट्रीय सेवा योजना व प्रौढ शिक्षण, सांस्कृतिक कार्य किंवा या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लगतपूर्वी अंमलात असलेल्या परिनियमांद्वारे विहित करण्यात येतील अशी इतर कार्ये यांमधील सहभाग यासंबंधातील तपशील विचारात घेण्यात येईल.

(ख) अशाप्रकारे रचना करण्यात आलेली विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद, स्वतःच आपला सभापती व सचिव निवडतील ;

(ग) विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेच्या प्रत्येक बैठकीमध्ये कुलगुरू हा, अध्यक्षस्थानी असेल व विहित करण्यात येतील असे इतर अधिकारी या बैठकीला उपस्थित असतील.

(५) कोणताही विद्यार्थी त्याची पूर्ण वेळ विद्यार्थी म्हणून नावनोंदणी झाली असेल तरच कोणत्याही विद्यार्थी परिषदेचा सदस्य असण्यास किंवा सदस्य म्हणून चालू राहण्यास पात्र असेल.

(६) २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरिता विद्यार्थी परिषदेच्या विद्यार्थी सदस्यांचे नामनिर्देशन व्यवस्थापन परिषदेने निश्चित केल्या जाणाऱ्या दिनांकास करण्यात येईल. नामनिर्देशित विद्यार्थी सदस्यांचा पदावधी हा नामनिर्देशनाच्या दिनांकापासून सुरू होईल आणि तो पदावधी, दरम्यानच्या कालावधीत अधिनियमाद्वारे किंवा तदन्वये विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही निरर्हता त्यांनी आपल्यावर ओढवून घेतलेल्या नसतील तर, शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत अंमलात असेल, आणि त्यानंतर तो समाप्त होईल.

(७) परिषदेच्या एक-तृतीयांश सदस्य मिळून बैठकीची गणपूर्ती होईल. बैठकीचे कामकाज चालविण्यासंबंधीचे नियम व कार्यपद्धती आणि अशा इतर बाबी विहित करण्यात येतील त्याप्रमाणे असतील. परिषदेची दर तीन महिन्यांमध्ये किमान एक बैठक होईल. ”.

सन २०१७ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
६ याच्या कलम
१०९ ची सुधारणा.

५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १०९ च्या, पोट-कलम (३) मध्ये, खंड (घ) मधील, विद्यमान परंतुकानंतर, पुढील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल :-

“परंतु आणखी असे की, विद्यापीठास नवीन महाविद्यालय सुरू करण्यासाठी परवानगी मागणाऱ्या अर्जावर निर्णय घेणे सोयीचे व्हावे यासाठी, या अधिनियमाच्या, प्रारंभाच्या लागतनंतरच्या पहिल्या शैक्षणिक वर्षासाठी यासोबतच्या तक्त्याच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, पोट-कलम (३) च्या खंड (क), (ग) आणि (घ) यांमध्ये निर्देशिलेले दिनांक हे उक्त तक्त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे वाचण्यात येतील :-

तक्ता

खंड	विद्यमान तरतुदीमधील दिनांक	२०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरिता दिनांक
(१)	(२)	(३)
(क)	वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याचा शेवटचा दिवस	१५ डिसेंबर २०१७
(ग)	वर्षाच्या ३० नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी	१५ जानेवारी २०१८ पूर्वी
(घ)	लगेच पुढच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी	२८ फेब्रुवारी २०१८ पूर्वी ”.

सन २०१७ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
६ याच्या कलम
१४६ ची
सुधारणा.

६. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १४६ मध्ये, पोट-कलम (१) ऐवजी, पुढील पोट-कलम दाखल करण्यात येईल :-

“ (१) विद्यमान विद्यापीठाचे प्रत्येक प्राधिकरण हे, व्यवहार्य असेल तेथवर, परंतु २८ फेब्रुवारी २०१८ च्या अशा मुदतीच्या आत या अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार पुनर्घटित करण्यात येईल. असे प्रत्येक प्राधिकरण हे, कुलगुरू अधिसूचनेद्वारे, वेळोवेळी विनिर्दिष्ट करील अशा दिनांकापासून पुनर्घटित करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल. ”.

निवेदन

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (२०१७ चा महा. ६) हा, दिनांक १ मार्च २०१७ पासून अंमलात आला आहे. अशा प्रारंभानंतर, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार विद्यापीठाची विविध प्राधिकरणे व मंडळे घटित करणे आवश्यक आहे. अधिनियमाच्या कलम १०९ मध्ये अंतर्भूत असल्याप्रमाणे, नवीन महाविद्यालय सुरू करण्याबद्दलच्या परवानग्या दिल्या जात आहेत, याचीदेखील सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. तथापि, विद्यापीठांना अधिनियमाच्या तरतुदीची अंमलबजावणी करताना प्रारंभिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असून त्यामुळे विद्यापीठ प्राधिकरणे व मंडळे घटित करण्यामध्ये उशीर होत असल्याचे राज्य शासनाच्या निदर्शनास आणून देण्यात आले आहे. म्हणून, उक्त अधिनियमात तात्काळ सुधारणा करणे इष्ट वाटते.

२. प्रस्तावित सुधारणांची ठळक वैशिष्ट्ये पुढीलप्रमाणे आहेत :—

(एक) **कलम ३० ची सुधारणा.**—व्यवस्थापन परिषदेवर सर्व राखीव प्रवर्गातील व्यक्तींना यथोचित प्रतिनिधित्व मिळेल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, उक्त कलम ३० च्या पोट-कलम (४) च्या खंड (च), (छ), (ज) व (झ) यांअन्वये निवडून आलेल्या सदस्यांच्या बाबतीत, प्रारंभिक आरक्षण बिंदू चिठ्ठ्या टाकून काढलेल्या सोडतीद्वारे निश्चित करण्याचा अधिकार कुलगुरूला प्रदान करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(दोन) **कलम ६२ ची सुधारणा.**—प्रारंभिक मुदतीसाठी विद्यापीठाच्या प्राधिकरणांच्या सदस्यांची निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करणे विद्यापीठांना शक्य व्हावे यासाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करण्यासाठीचा अंतिम दिनांक हा, ३० नोव्हेंबरवरून २८ फेब्रुवारी २०१८ पर्यंत तात्पुरता वाढविण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(तीन) **नवीन कलम ९९क समाविष्ट करणे.**—विद्यार्थ्यांचे लोकशाही हक्क सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने, नवीन कलम ९९क समाविष्ट करून त्याद्वारे २०१७-२०१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी परिषद घटित करण्याकरिता तरतुदी करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(चार) **कलम १०९ ची सुधारणा.**—विद्यापीठाने सादर केलेल्या सम्यक योजनेच्या, मुद्यांवरील महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाच्या तज्ज्ञ समितीची शिफारस अंमलात आणण्यात येत असल्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, २०१८-२०१९ या शैक्षणिक वर्षाकरिता नवीन महाविद्यालये सुरू करण्याची परवानगी देण्यासाठी आखून दिलेल्या कालमर्यादित सुधारणा करण्यात येत आहे.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (२०१७ चा महा. ६) यात सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक आहे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक २६ नोव्हेंबर २०१७.

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सीताराम कुंटे,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग आठ

वर्ष ३, अंक ८१]

मंगळवार, नोव्हेंबर २८, २०१७/अग्रहायण ७, शके १९३९

[पृष्ठे ५ किंमत : रुपये २७.००

असाधारण क्रमांक १५७

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम आणि विधि व न्याय विभागाकडून आलेली विधेयके (इंग्रजी अनुवाद).

In pursuance of clause (3) of article 348 of the Constitution of India, the following translation in English of the Maharashtra Public Universities (Amendment) Ordinance, 2017 (Mah. Ord. XXVIII of 2017), is hereby published under the authority of the Governor.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

RAJENDRA G. BHAGWAT,

I/c. Secretary Legislation to Government,
Law and Judiciary Department.

[Translation in English of the Maharashtra Public Universities (Amendment) Ordinance, 2017 (Mah. Ord. XXVIII of 2017), published under the authority of the Governor].

HIGHER AND TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya,
Mumbai 400 032, dated the 28th November 2017.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XXVIII OF 2017.

AN ORDINANCE

to amend the Maharashtra Public Universities Act, 2016.

WHEREAS both Houses of the State Legislature are not in session ;

AND WHEREAS the Governor of Maharashtra is satisfied that circumstances exist which render it necessary for him to take immediate Mah. VI action to amend the Maharashtra Public Universities Act, 2016, for the of 2017. purposes hereinafter appearing ;

NOW, THEREFORE, in exercise of the powers conferred by clause (1) of article 213 of the Constitution of India, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to promulgate the following Ordinance, namely :—

(१)

Short title and
commence-
ment.

1. (1) This Ordinance may be called the Maharashtra Public Universities (Amendment) Ordinance, 2017.
- (2) It shall come into force at once.

Amendment
of section 30
of Mah. VI of
2017.

2. In section 30 of the Maharashtra Public Universities Act, 2016 Mah. VI (hereinafter referred to as "the principal Act"), after sub-section (4) of 2017. following proviso shall be added, namely :—

"Provided that, for the election of the candidate from the reserved categories, under clauses (f), (g), (h) and (i), for the initial term of Management Council, immediately after the commencement of this Act, point of rotation for reserved categories under the said clauses shall be decided by drawing of lots by Vice-Chancellor, and while drawing of lots, it shall be ensured that the person belonging to each reserved category shall have representation on the Management Council."

Amendment
of section 62
of Mah. VI of
2017.

3. In section 62 of the principal Act, after sub-section (2) following proviso, shall be added, namely :—

"Provided that, for the initial term of the authorities of the Universities, immediately after the commencement of this Act, the process of election, nomination and co-option shall be completed not later than 28th February immediately following after such date of commencement."

Insertion of
section 99A
in Mah. VI of
2017.

4. After section 99 of the principal Act, the following section shall be added, namely :—

Temporary
provisions for
Constitution
of Students'
Council.

"99A. Notwithstanding anything contained in section 99, for the academic year 2017-18, with regard to the constitution of Students' Council the following provisions shall apply :—

(1) There shall be a University Students' Council as specified in sub-section (4), a University Department Students' Council for the departments of the University and a Students' Council for each conducted college or institution of the University and each affiliated college, to look after the welfare of the students and to promote and co-ordinate the extracurricular activities of different students' associations for better corporate life. The Councils shall not engage in political activities.

(2) (a) The University Department Students' Council shall consist of the following members, namely :—

- (i) Vice-Chancellor — President ;
- (ii) Director of Students' Development — Chairman ;
- (iii) Director of Sports and Physical Education ;
- (iv) Director of National Service Scheme ;
- (v) One student from each university department who has shown academic merit at the preceding degree examination and is engaged in full time studies in a university, institution or department or conducted college, nominated by the Vice- Chancellor ;
- (vi) Two lady students nominated by the Pro-Vice-Chancellor and if there is no Pro-Vice-Chancellor, the Vice-Chancellor shall nominate two lady students.

(b) the Students Council for each institution, conducted college or affiliated college shall consist of the following :—

- (i) Principal- Chairman ;
- (ii) One lecturer, nominated by the Principal ;
- (iii) Teacher in charge of National Cadet Corps ;
- (iv) National Service Scheme Programme Officer ;
- (v) One student from each class, who has shown academic merit at the examination held in the preceding year and who is engaged in full-time studies in the college, nominated by the Principal ;
- (vi) Director of Sports and Physical Education, if any ;
- (vii) One student from each of the following activities, who has shown outstanding performance, nominated by the Principal, namely :—
  - (1) Sports ;
  - (2) National Service Scheme and Adult Education ;
  - (3) National Cadet Corps ;
  - (4) Cultural Activities ;
- (viii) Two lady students nominated by the Principal :

Provided that, two of the students from the categories (vii) and (viii) shall be those belonging to the Scheduled Castes or Scheduled Tribes or De notified Tribes (*Vimukta Jatis*) or Nomadic Tribes or Other Backward Classes.

(3) The student member's of both these Councils shall elect, from amongst themselves, the Secretary of their respective Council.

(4) (a) There shall be University Students' Council consisting of not more than fifteen persons, nominated through selection, from amongst Secretaries of the respective councils under sub-section (3), as prescribed by the Statutes existing immediately prior to the date of commencement of this Act :

Provided that, at least one seat each be reserved for students belonging to—

- (i) Scheduled Castes ;
- (ii) Scheduled Tribes ;
- (iii) De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*) or Nomadic Tribes ;
- (iv) Other Backward Classes ; and
- (v) One seat for women students,

remaining seats being distributed district-wise :

Provided further that, for the purpose of nomination through selection details based on academic performance, participation in National Cadet Corps, National Service Scheme and Adult Education, Cultural Activities or such other activities as may be prescribed by the Statute ;

(b) The University Students' Council so formed shall elect its own President and Secretary ;

(c) Every meeting of the University Students' Council shall be presided over by the Vice-Chancellor and shall be attended by such other officers as may be prescribed.

(5) A student shall be eligible to be, or continue to be, a member of any of the Students' Council, only if he is enrolled as a full time student.

(6) The nomination of the student members of the Students' Council shall be made for the academic year 2017-2018 on the date to be fixed by the Management Council. The term of office of the nominated student members shall begin with effect from the date of nomination and shall extend upto the last day of the academic year, unless they have, in the meantime, incurred any of the disqualifications specified by or under the Act; and shall then expire.

(7) One third of the members of the Council shall constitute the quorum. The rules and procedure for conduct of business of the meetings and such other matters shall be such as may be prescribed. The Council shall meet at least once in every three months.”.

Amendment of section 109 of Mah. VI of 2017. 5. In section 109 of the principal Act, in sub-section (3), after clause (d), after the existing proviso the following proviso shall be inserted, namely :—

“Provided further that, for the first academic year, immediately after the commencement of this Act with a view to facilitate the Universities to decide the applications for permission for opening of new College the dates referred to in clauses (a), (c) and (d) of sub-section (3) as specified in column (2) of the Table hereto shall be read as provided in column (3) of the said Table :—

Table

Clauses	For the date existing provision	Date for the Academic Year 2017-18.
(1)	(2)	(3)
(a)	Last day of September of the Year.	15th December 2017.
(c)	Before 30th of November of the year.	Before 15th January 2018.
(d)	Before 31st January of the immediately following year.	Before 28th February 2018.”

Amendment of section 146 of Mah. VI of 2017. 6. In section 146 of the principal Act, for sub-section (1), following shall be substituted, namely :—

“(1) Every authority of an existing university shall, as soon as practicable, but not later than 28th February 2018, be reconstituted in accordance with the provisions of this Act. Every such authority shall, be deemed to be reconstituted with effect from such date as the Vice-Chancellor may, from time to time, specify by notification.”.

STATEMENT.

The Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. VI of 2017) come into force with effect from the 1st March 2017. After such commencement it is necessary to constitute various authorities and bodies of the universities as per the provisions of the said Act. It is also necessary to ensure that the permissions for opening of new college, as contained in section 109 of the Act are being given effect to. However, it has been brought to the notice of the State Government that the universities are facing intial diffeculties in implementing the provisions of the Act which are resulting in delaying the constitution of the university authorities and bodies. It is therefore considered expedient to immediately amend the said Act.

2. The salient features of the proposed amendments are as under :—

(i) *Amendment of section 30.*—To ensure that the persons belonging to all the reserved categories get due representation on the management council it is proposed to empower the Vice-Chancellor to decide the initial point of reservation by drawing lots in respect of the members elected under clauses (f), (g), (h) and (i) of sub-section (4) of the said section 30.

(ii) *Amendment of section 62.*—In order to enable the universities to complete the process of election, nomination and co-option of the members of authorities of universities for the initial term, it is proposed to temporarily extend the last date for completion of the process of election, nomination and co-option from 30th of November to 28th February 2018.

(iii) *Insertion of new section 99A.*—With a view to ensure the democratic rights of the students, it is proposed to insert a new section 99A, thereby making provisions for constitution of Students' Council for the academic year 2017-2018.

(iv) *Amendment of section 109.*—To ensure that the recommendation of the expert committee of the Maharashtra State Commission for Higher Education and Development on the points of perspective plan submitted by the Universities are being given effect to, the time frame for grant of permission for opening new colleges for the academic year 2018-2019, is being amended.

3. As both Houses of the State Legislature are not in session and the Governor of Maharashtra is satisfied that circumstances exist which render it necessary for him to take immediate action to amend the Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. VI of 2017), this Ordinance is promulgated.

Mumbai,
Dated the 26th November 2017.

CH. VIDYASAGAR RAO,
Governor of Maharashtra.

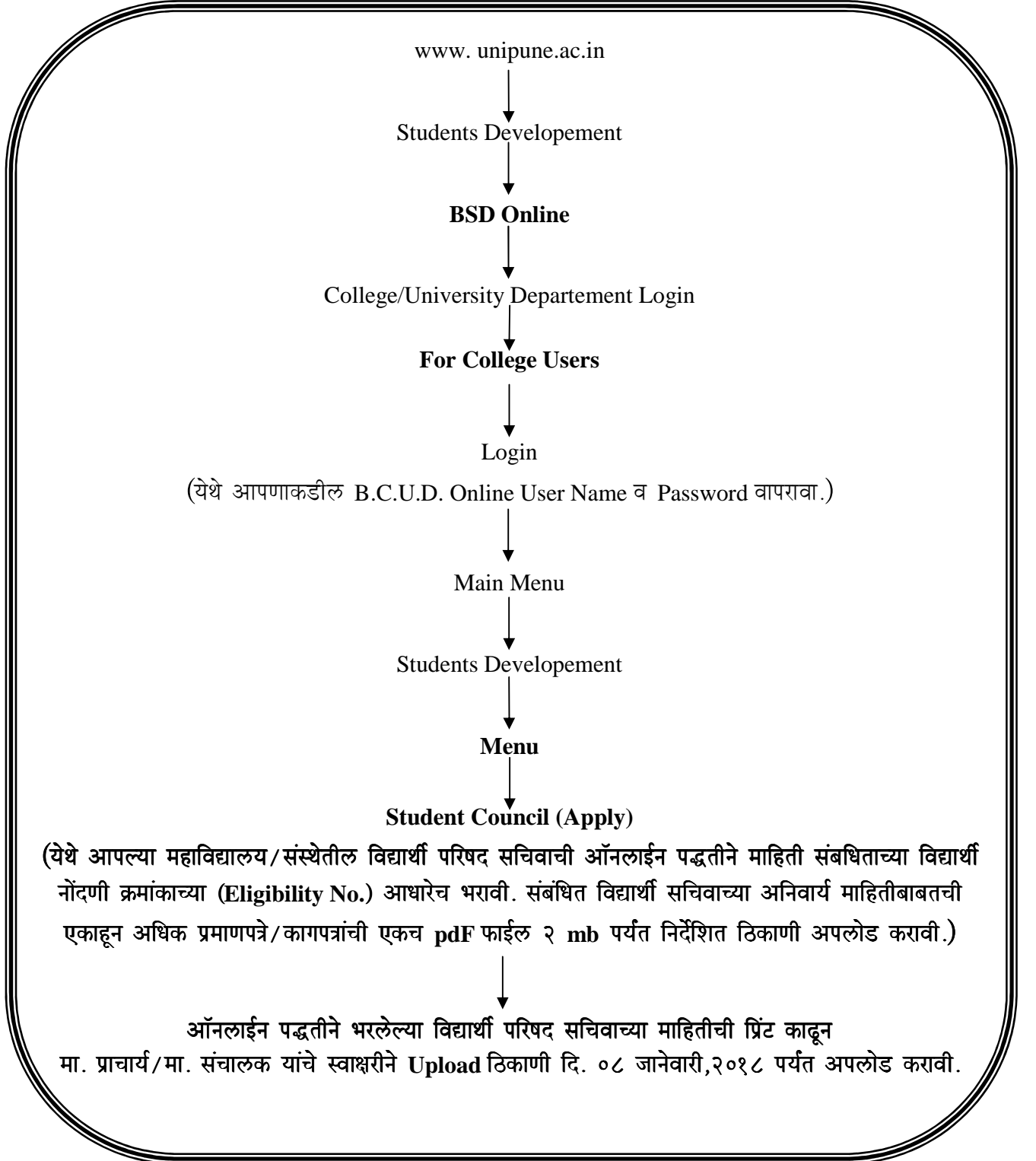
By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

SITARAM KUNTE,
Additional Chief Secretary to Government.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
विद्यार्थी विकास मंडळ
ऑन लाईन पद्धतीने विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेसाठी महाविद्यालय विद्यार्थी परिषद सचिवाच्या नामनिर्देशनासाठी
माहिती भरण्याबाबत मार्गदर्शक तक्ता

ऑनलाईन माहिती भरण्याबाबत तांत्रिक अडचणी/अधिक माहिती व संपर्कासाठी
Email: nssbsdsupport@pun.unipune.ac.in

SAMPLE FORMAT (Not For Manual fill up)

Students' Council – 2017 – 2018

Information regarding the Secretary of the College/Recognised Institutions Students' Council elected from amongst themselves for the academic year 2017 – 2018.

विद्यार्थी नोंदणी क्रमांक (Eligibility No.) : -----

1) Name in Full (begining with Surname) : -----

2) Name in Devnagari Script (मराठीत) : -----

3) E-mail ID of Student : -----

4) Mobile No. of Student : -----

5) Date of Birth : ----- Com. Age: -----Yrs.

6) Gender : Male ☐ / Female ☐

7) Details of Previous University examination : Examination : -----
passed. Year of Passing : -----
Percentage of marks : -----

8) University Examination for which : -----
enrolled during the current year

9) Category (SC/ST/DTNT/OBC/OPEN) : -----

10) Name of the College/ Recognized Institution: -----
Address & Contact Number. -----

11) Other relevant Information : -----
(Participation in Curricular/Co- curricular/Extension activities or any other activities.
Attach self attested certificate of the same)

I hereby certify that the above information is personally verified from the office record and is correct to the best of my knowledge and belief.

Date : -----

Signature of the Principal / Head of
the Department/ Director of the
Institution

Place : -----

SEAL